

МІНІСТЕРСТВО РОЗВИТКУ ГРОМАД ТА ТЕРИТОРІЙ УКРАЇНИ

вул. Велика Житомирська, 9, м. Київ, 01601, тел./факс: (044) 278-83-90, тел. (044) 284-05-54,
278-82-90; e-mail: minregion@minregion.gov.ua, сайт: www.minregion.gov.ua;
код згідно з ЄДРПОУ 37471928

№ _____ на № _____ від _____

**Народному депутатові України
Герезі О.В.**

Шановний Олександрє Володимировичу!

На виконання доручення Прем'єр-міністра України Шмигала Д.А. від 17.09.2021 № 43063/1/1-21 до листа Голови Верховної Ради України Разумкова Д.О. від 10.09.2021 № 11/10-57, Міністерство розвитку громад та територій України разом з Міністерством фінансів України, Міністерством молоді та спорту України, Міністерством культури та інформаційної політики України, Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг та АТ «НАК «Нафтогаз України» розглянуло Ваш депутатський запит, оголошений на засіданні Верховної Ради України 10 вересня 2021 року, щодо недопущення підняття вартості природного газу для опалення установ та організацій, що фінансуються з місцевих та державного бюджетів, необхідність державної фінансової підтримки у переведенні газових котелень цих закладів на тверде паливо і повідомляє.

Законом України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» (далі – Закон) Мінрегіону передбачено бюджетні призначення за бюджетною програмою за КПКВК 2761070 «Державний фонд регіонального розвитку» в обсязі 4500,0 млн гривень.

Відповідно до статті 24¹ Бюджетного Кодексу України та Порядку підготовки, оцінки та відбору інвестиційних програм і проектів регіонального розвитку, що можуть реалізовуватися за рахунок коштів державного фонду регіонального розвитку (постанова Кабінету Міністрів України від 18.03.2015 № 196), формування переліків програм і проектів здійснюється Мінрегіоном з урахуванням вимог наказу Мінрегіону від 24.04.2015 № 80 (із змінами) «Питання підготовки, оцінки та відбору інвестиційних програм і проектів регіонального розвитку, що можуть реалізовуватися за рахунок коштів державного регіонального розвитку» за пропозиціями Київської міської та обласних держадміністрацій на

СЕД Мінрегіон IT-Enterprise
вн. №1913493

Підписувач Хоцянівська Наталія Володимирівна
Сертифікат 5FBB77F7B650371D040000003A2000001D4C0000
Лійсний з 12.05.2020 12:20:31 по 12.05.2022 12:20:31

№7/10.2/14562-21 від 29.09.2021

конкурсних засадах і затверджується Кабінетом Міністрів України за погодженням з Комітетом Верховної Ради України з питань бюджету.

Зазначені кошти розподілено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 12.04.2021 № 297-р в обсязі 4470,8 млн гривень.

Крім того, за інформацією Мінфіну, у поточному році Міністерству фінансів України передбачено бюджетні призначення за бюджетною програмою «Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій» (КПКВК 3511210) в обсязі 6 450,0 млн гривень.

Порядок та умови надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій (далі – Порядок та умови надання субвенції) затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 06.02.2012 № 106.

Відповідно до статті 35 Закону Міністерство фінансів України для підготовки пропозицій щодо розподілу субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій (включаючи пропозиції щодо об'єктів і заходів, що можуть забезпечуватися за рахунок цієї субвенції) утворило комісію, до складу якої входять члени Комітету Верховної Ради України з питань бюджету за рішенням цього Комітету (чисельністю не менше 50 відсотків складу такої комісії).

Згідно зі статтею 35 Закону, пункту 6 Порядку та умов надання субвенції, Міністерство фінансів України на підставі рішення цієї комісії подає Кабінету Міністрів України для затвердження пропозиції щодо розподілу субвенції між місцевими бюджетами та за об'єктами (заходами).

Розпорядженнями Кабінету Міністрів України від 19.05.2021 № 468-р та від 21.07.2021 № 822-р вказану субвенцію розподілено між місцевими бюджетами за об'єктами (заходами) в обсязі 3543,2 млн гривень.

Питання розподілу залишку коштів субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій може бути розглянуто вищезазначеною комісією в установленому порядку **у разі надходження пропозицій** відповідно до вимог Порядку та умов надання субвенції.

Разом з тим, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП) повідомила Мінрегіон, що відповідно до статті 3 Закону України «Про ринок природного газу» (далі – Закон) ринок природного газу функціонує на засадах вільної добросовісної конкуренції, крім діяльності суб'єктів природних монополій, та за принципами, зокрема, забезпечення високого рівня захисту прав та інтересів споживачів природного газу, у тому числі забезпечення першочергового інтересу безпеки постачання природного газу, вільної торгівлі природним газом та рівності суб'єктів ринку природного газу незалежно від держави, згідно із законодавством якої вони створені, вільного вибору постачальника природного газу.

Закон передбачає, з одного боку, державне регулювання монопольних ринків (транспортування, розподіл, зберігання природного газу), з іншого – розвиток вільної, добросовісної конкуренції на товарному ринку природного газу.

Тобто, на оптовому і роздрібному ринках природного газу має діяти принцип вільного ціноутворення (крім випадку, коли з метою забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку природного газу на суб'єктів ринку природного газу покладені спеціальні обов'язки в обсязі та на умовах, визначених Кабінетом Міністрів України), що передбачено частиною другої статті 12 Закону.

Так, згідно з положеннями частини другої статті 12 Закону постачання природного газу здійснюється за цінами, що вільно встановлюються між постачальником та споживачем, крім випадків, передбачених цим Законом.

З метою сприяння безперебійному постачанню природного газу споживачам, які здійснюють виробництво теплової енергії в умовах припинення дії Положення про покладання спеціальних обов'язків на суб'єктів ринку природного газу для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку природного газу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19.10.2018 № 867, було прийнято постанову НКРЕКП від 08.07.2021 № 1120 «Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕКП» (далі - Постанова № 1120).

Зазначеними змінами передбачено автоматичне постачання природного газу постачальником «останньої надії» споживачам, що здійснюють виробництво теплової енергії, в умовах коли такий споживач залишився без постачальника або у разі якщо у діючого постачальника відсутня підтверджена номінація для потреб цього споживача.

Слід вказати, що аналогічні норми вже запроваджені для побутових споживачів, що дозволило забезпечити безперебійність постачання природного газу у випадках виникнення загрози відключення газу в силу обставин, які не залежать від самих споживачів.

В умовах відкриття повноцінного конкурентного газового ринку прийняття Постанови № 1120 сприятиме забезпеченню безперебійного постачання природного газу виробникам теплової енергії, особливо під час проходження опалювального сезону.

Що стосується механізмів вирішення проблеми модернізації (переобладнання) котелень, що використовуються для теплозабезпечення бюджетної сфери зазначаємо таке.

Питання модернізації (переобладнання) існуючих, низькоефективних котелень, що використовуються для теплозабезпечення бюджетної сфери та використовують в якості палива природний газ, потребує комплексного вирішення.

Модернізація існуючих котелень з метою зміни типу використовуваного палива, потребує вирішення питань технічного, екологічного, логістичного напрямків шляхом проведення аналізу витрат і вигід, що враховуватиме всі доступні технології і ресурси, враховуючи традиційні енергетичні ресурси, джерела скидної теплової енергії, відновлювальні джерела енергії, а також тенденції зміни попиту на теплову енергію.

Статтею 13 Закону України «Про теплопостачання» визначено, що до повноважень органів місцевого самоврядування у сфері теплопостачання належить, зокрема, регулювання діяльності суб'єктів відносин у сфері

теплопостачання в межах, віднесених до відання відповідних рад, затвердження місцевих програм розвитку у сфері теплопостачання, участь у розробці та впровадженні державних і регіональних програм у цій сфері, а також затвердження з урахуванням вимог законодавства у сфері теплопостачання проектів містобудівних програм, генеральних планів забудови населених пунктів, схем теплопостачання та іншої містобудівної документації.

Разом з тим, наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 02.10.2020 № 235 затверджено Методику розроблення схем теплопостачання населених пунктів України (далі - Методика), якою встановлено вимоги щодо розроблення схем теплопостачання населених пунктів, їх змісту, форми, порядку розроблення.

Положеннями розділу I Методики надано визначення схеми теплопостачання населеного пункту як документу, що містить технічне та економічне обґрунтування будівництва, реконструкції (розширення, технічного переоснащення) та модернізації об'єктів у сфері теплопостачання з урахуванням перспективи розвитку населеного пункту, а також заходи щодо забезпечення енергоефективного, якісного, безпечного, екологічного та надійного функціонування системи теплопостачання населеного пункту, який погоджується центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері житлово-комунального господарства та затверджується відповідним органом місцевого самоврядування.

З огляду на викладене чинними законодавством визначено ключову роль органів місцевого самоврядування у впровадженні місцевих програм розвитку сфери теплопостачання, зокрема в частині модернізації наявних джерел теплозабезпечення бюджетної сфери, перепрофілювання їх під інші види палива при затвердженні схем теплопостачання населених пунктів.

Схема теплопостачання є інструментом довгострокового планування теплопостачання населених пунктів, який сформовано за результатами комплексного розгляду та аналізу існуючих і очікуваних об'єктів у сфері теплопостачання та будівель.

Положеннями розділу IV Методики визначено, що однією із складових частин схеми теплопостачання населеного пункту є пояснювальна записка (до схеми теплопостачання населеного пункту), яка включає в себе опис та аналіз базового сценарію теплопостачання населеного пункту, який, зокрема містить:

аналіз доступності та потенціалу використання традиційних паливно-енергетичних ресурсів на даний час і на перспективу;

аналіз доступності та потенціалу використання відновлювальних та альтернативних джерел енергії, місцевих видів палива на даний час і на перспективу.

Крім того, одним із дієвих механізмів вирішення проблеми модернізації існуючих котелень, що використовуються для теплозабезпечення бюджетної сфери, може стати реалізація механізмів енергосервісу при модернізації об'єктів сфери теплопостачання шляхом прийняття законодавчих змін, спрямованих на створення сприятливих умов для залучення інвестицій та гарантування прав та законних інтересів суб'єктів підприємницької діяльності, що надають

енергосервісні послуги.

Водночас інформуємо, що з метою вирішення питань боргів минулих періодів підприємств тепло-, водопостачання та водовідведення та стабілізації їх фінансового стану, Верховною Радою України прийнято Закон України від 14.07.2021 № 1639-IX «Про заходи, спрямовані на подолання кризових явищ та забезпечення фінансової стабільності на ринку природного газу» (далі – Закон № 1639), яким внесено низку змін до Законів України від 03.11.2016 № 1730-VIII «Про заходи, спрямовані на врегулювання заборгованості теплопостачальних та теплогенеруючих організацій та підприємств централізованого водопостачання і водовідведення» (далі – Закон №1730) та від 02.06.2016 № 1404-VIII «Про виконавче провадження».

Внесеними змінами передбачається врегулювати питання, зокрема, щодо: реструктуризації заборгованості підприємств тепло-, водопостачання та водовідведення за спожиті енергоносії, що утворилася станом на 01.06.2021 року та списання нарахованих на таку заборгованість пені/штрафних санкцій;

узгодження та відшкодування підприємствам тепло-, водопостачання та водовідведення заборгованості з різниці в тарифах, що утворена станом на 01.06.2021 року за рахунок джерел, передбачених у Державному бюджеті України, яка буде спрямована на погашення боргів за газ;

зупинення виконавчих проваджень та зняття арештів з рахунків суб'єктів господарювання у сфері тепло-, водопостачання та водовідведення.

На вимогу Закону № 1639 мають бути приведені у відповідність до його положень Урядові підзаконні акти та нормативно-правові акти центральних органів виконавчої влади. Наразі Мінрегіоном активно проводиться відповідна робота. Зокрема вже затверджено Урядом:

Типове положення про територіальну комісію з питань узгодження заборгованості з різниці в тарифах – постанова Кабінету Міністрів України від 01.09.2021 № 932;

Методику визначення заборгованості з різниці в тарифах – прийнято на засіданні Кабінету Міністрів України 15.09.2021 № 977.

Для забезпечення виконання вимог Законів № 1639 та № 1730 у частині реструктуризації Мінрегіоном розроблено відповідний проект постанови Кабінету Міністрів, який наразі направлено на погодження до заінтересованих центральних органів виконавчої влади.

Реалізація зазначених заходів сприятиме зниженню боргового навантаження на підприємства тепло-, водопостачання та водовідведення.

З повагою
Заступник Міністра

Наталія ХОЦЯНІВСЬКА

Коляда О.В.
Погоріла І.М. 2071702

СЕД Мінрегіон IT-Enterprise
вн. №1913493

Підписувач Хоцянівська Наталія Володимирівна
Сертифікат 5FBB77F7B650371D040000003A2000001D4C0000
Дійсний з 12.05.2020 12:20:31 по 12.05.2022 12:20:31

№7/10.2/14562-21 від 29.09.2021

Апарат Верховної Ради України
КАРТКА ДОКУМЕНТА

Кореспонденти Хоцянівська Н. Міністерство розвитку громад та територій України (всього 1)
Вид документа Відповідь на депутатський запит
Вих. № та дата кореспондента № ДСК 7/10.2/14562-21 від 29.09.2021
Реєстр. № та дата реєстрації 303311 від 30.09.2021
Арк./прим. 5/1
Стислий зміст Щодо розгляду запиту народного депутата України Гереги О. В. від 10.09.21 № 11/10-57 про недопущення підняття вартості природного газу для опалення комунальних закладів.

Проходження документа (особа, у якої є позначка «Оригінал»)	Дата передачі оригіналу ВСК	Дата отримання оригіналу	Підпис